

AB 2-0427
Förslag
till

Ärenberga-torrlägningsföretag

i Husby-Ärlinghundra socken och
Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1930 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingenjör.

KOSTNADSFÖRELNINGSLÄNGD

Fastighet	Registernummer	Mantal	Ä g a r e s n a m n	Sökande	Deltager i kostnaden										
					Värde		Värde		Förbättr		Deltager i kostnaden				
					före		efter		rings		med pro cent	för torr läggningen		för förrätt ningen	
					företaget		företaget		värde			med		med	
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre		kr.	öre	kr.	öre
Arnerberga	3 ²	3/32	J. F. Wallenberg	1	472	80	763	20	290	40	10.71	262	39	37	90
"	3 ["]	ans	" "	1	668	40	792	-	123	60	4.56	111	72	16	14
"	3 ⁵	3/32	Gösta Wallerström	1	1200	-	1572	-	372	-	13.72	336	14	48	55
"	3 ³	5/32	" "	1	1375	20	1824	-	448	80	16.56	405	72	58	60
"	2 ¹	7/8	Uppsala Stadens	1	2731	20	3439	20	708	-	26.12	639	94	92	42
"	1 ³	1/4	Gösta Wallerström	1	528	-	804	-	276	-	10.18	249	41	36	02
"	1 ²	1/2	" "	1	1653	20	2101	20	447	60	16.51	404	50	58	42
Lättuna	3 ¹	2	B. Westholm	1	397	60	444	-	44	40	1.64	40	18	5	80
Summa					9028	80	11739	60	2710	80	100.00	2450	00	353	85

Att deltagningsskyldigheten är grundad på värdet av den påkostnad, som vinner genom av dikningen uppkommande jordförbättring

Arnerberga den 25 juni 1930

Hilf Ristberg

Staten Lantbruksskillingen

O. Pernt. Andersson J. W. Eklund

Bevärande gode män

U t l å t a n d e.

Synemännens utlåtande rörande utdikning
av mark tillhörande Arenberga i Husby-Ärling-
hundra socken och Stockholms län, avgivet vid
syneförrättning enligt vattenlagen år 1930.

Läge.

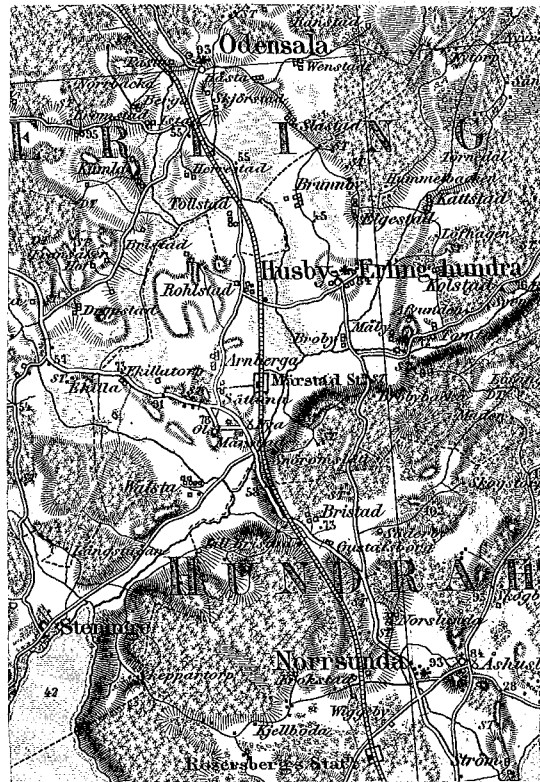
Ifrågavarande avdikningsområde är beläget om-
kring 2.0 km. sydväst om Husby-Ärlinghundra kyrka. Å bi-
fogade översiktskarta har detsamma markerats med gul färg.
Det utgöres endast av odlad jord och omfattar en areal
av sammanlagt 9.91 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör Norrströms vatten-
system samt det enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922
med n:r 61 betecknade nederbördsområdet.

Förordnande.

Genom Kungl. Maj:ts Befallningshavandes re-
solution av den 28 december 1929 förordnades undertecknad
att handlägga förenämnda förrättning och har på grund här-
av och i anslutning till förrättningssökandenas vid under-

sökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Arenberga torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagens utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Som vattenskadad har all den mark betraktats, som innehar ett höjdläge lägre än 1.5 meter över nuvarande medelvattenytan vid närmaste punkt i avloppsdike dit vatten kan ledas, med tillägg för fall för längre från avlopp belägen mark. För områdets avdikning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B samt tvenne sidodiken å kartan betecknade med

A-C och A-D och hava desamma jämväl markerats med tvenne jämnloppande röda linier.

Ägaren av Sättuna har påyrkat att nytt avlopp skulle beredas genom upptagande av nytt dike i rågången mellan Sättuna och Arenberga. Företagna undersökningar hava visat att torrlägningskostnaden härigenom skulle ökas med omkring 1.000.- kronor. Då ägaren av Sättuna förklarat sig ej önska ensam erlagga denna ökade kostnaden hava synemännen icke ansett sig kunna föreskriva den förelagda ändringen.

Vattenmängd, lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet är av ringa omfattning, varför några särskilda hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga.

Följande dimensioner hava föreslagits:

För avloppet A-B

a) Sträckan 10+22-13 (278 meter)

Bottenlutning 8.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) Sträckan 13-14+25 (125 meter)

Bottenlutning 13.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 14+25-14+94 (69 meter)

Bottenlutning 39.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För avloppet A-D föreslås följande dimensioner:

Bottenlutning 10.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För avloppet A-C föreslås följande dimensioner:

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till

en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så

vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företa-

get ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen

Äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningsspållarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Arbetets utförande.

Företaget skall om intressenterna vilja fullborda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och skall vara påbörjat senast före den 1 september 1930 samt vara fullbordat före den 1 november 1931. Har företaget icke bragts till slut inom nyordnada tid, vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygds vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföradikningen kommer företaget att utföra

gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse, vilken enligt beslut skall bestå av tre ledamöter.

Val av styrelse skall anmälans till Konungens Befallningshavande. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Konungens Befallningshavande. Jämlikt 3 kap. 21 § vattenlagen är styrelseledamot ansvarig för sina åtgöranden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Konungens Befallningshavande må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid avloppens första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtiende meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jord-

vallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av 1 st. bro för ägoväg samt 1 bro för landsväg, och skola desamma utföras med runda cementrör.

Landsvägsbron skall uppföras i helt nytt läge, varför arbetet skall bekostas av torrlägningsföretaget och och då vederbörande vägstyrelse ej heller förklarat sig önska utföra arbetet skall ombyggnaden även ombesörjas av torrlägningsföretaget.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnes en fixpunkt i form av kors inluggen i läge och plan som profil och planritningen utvisar. Den skall noga bevaras och får ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas densamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfor-

iras under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år, rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som här nedan anges för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinien erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas, och skall, därest skada uppstår genom delägares påtagliga åtgöranden av den-

ne omedelbart avhjälpas. Rättas ej sådant förhållande skyndsamt, sedan den försumlige varder därom anmodad, må den, som lider men av försummelsen, jämlikt vattenlagen 13 kap. 16 § kalla två o-jämviga män att hålla besiktning och äger sedan bristen blivit av dem vitsordad, att på den försumliges bekostnad verkställa arbetet.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägoflurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och niktavvägd samt begränsad med en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts orforderligt fall.

Ersättningar.

Synemännen föreskriva jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att ersättning för mark, som åtgår för avloppens utvidgning eller för intrång genom jordupplag vare sig vid arbetets utförande eller vid framtida rensningar ej skall utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes med-

odelande icke kunnat av synomännen förutses, må den som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av såkt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställt efter följande grunder.

Genom grävning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar, och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer, införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än 1.2 meter över en höjd belägen i jämnhöjd med blivande medelvattenytan,

vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1.2 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdslägo, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinneb nytta av den i detta företag föreslagna dikningen har reducering av blivande värdet pr. har verkställt.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" ommärkta kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring.

detta under förutsättning att inga andra omständigheter än
 otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning
 i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är
 därför beroende dels av det blivande värdet under förutsätt-
 ning av full torrläggning och dels av dess höjdåge till den
 försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom mul-
 tiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medela
 ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers
 höjdåge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värde-
 na äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande värdet och nuvaran-
 de värdet eller sk. förbättringsvärdet finnes infört i vär-
 deringslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr.
 hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt o-
 van angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena
 samt förbättringsvärdena blivit för varje ågofigur med hän-
 syn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken, som kommer att förbättras
 genom företaget, omfattar en areal av sammanlagt 9.91 hektar.

Dess blivande värde utgör 9.028,80 kronor

" nuvarande värde " 11.739,60 "

Förbättringsvärde sålunda 2.710,80 "

Vattendomstolsavgift.

Då förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än
 2.710,80 kronor behöver någon vattendomstolsavgift ej erläggas
 för detta företag.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild
 tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför
 här endast hänvisas till nämnda handlingar. Företaget har be-
 traktats som en avdelning och har i tabellen angivits huruvida
 delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagnings-
 skyldighet är grundad på värdet av den båtnad som vinnes genom
 av dikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt
 företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyl-
 dig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än
 som svarar mot värdet å den båtnad, hans mark därigenom beredes.

Då någon framställning att få erlægga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synekostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning, gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget.

Fördelning av syneförrättningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol, adr. Stockholm.

För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skolen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 3 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställig-

het i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden någon intressent inlämnat sina till vattendomstolen ställda besvär.

Arenberga den 25 juni 1930

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

O. Bernh. Andersson

J.W. Eklund

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

S. Persson

H. Andersson

Godk. 24
7/11 31

186
31

DIARIE Nr 24091
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
19 NOV. 1931

B e v i s

över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den 23 oktober 1931.

Företagets namn Arenberga torrlägningsföretag i Husby-Ärtinghundra socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 24 april 1931

Lån från Statens avdikningslånefond 1.360.- kronor

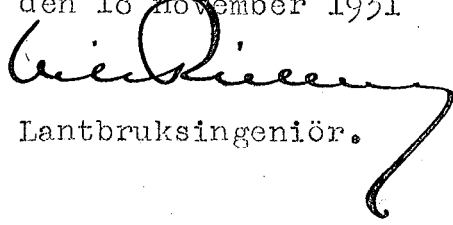
Statsbidrag från Statens avdikningsanslag 1.350.- "

Styrelsens ordförande Fjärdingsman Ernst Fagerberg, Arenberga, Märsta

Avsyningen verkställdes av assistenten G. Lilljekvist den 13 november 1931.

Företaget befanns därvid vara i sin helhet utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen och tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 18 november 1931

Statens Lantbruksingeniör.

NILS RISBERG
Statens Lantbruksingeniör
Drottninggatan 38
STOCKHOLM

